

ingediend op **1521** (2022-2023) – Nr. 1
20 december 2022 (2022-2023)

Verslag van het verzoekschrift

namens de Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
uitgebracht door Hannes Anaf

over de hervorming van het zorgbudget

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding:

Voorzitter: Stefaan Sintobin.

Vaste leden:

Koen Daniëls, Veerle Geerinckx, Elke Sleurs, Tine van der Vloet, Katja Verheyen;
Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin, Suzy Wouters;
Maaïke De Rudder, Katrien Schryvers;
Freya Saeys, Maurits Vande Reyde;
Ann De Martelaer, Jeremie Vaneeckhout;
Freya Van den Bossche.

Plaatsvervangers:

Allessia Claes, Freya Perdaens, Sarah Smeyers, Annabel Tavernier, Jeroen Tiebout;
Yves Buysse, Ilse Malfroot, Frieda Verougstraete-Deschacht;
Vera Jans, Kurt Vanryckeghem;
Gweny De Vroe, Emmily Talpe;
Johan Danen, Celia Groothedde;
Conner Rousseau.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

INHOUD

1. Procedure	4
2. Inhoud	4
3. Bespreking.....	5
4. Conclusie	5
Bijlage: Antwoord van de Vlaamse Regering.....	7

1. Procedure

Op 29 juni 2022 werd een verzoekschrift ingediend over de hervorming van het zorgbudget (verzoekschrift nr. 46 (2021-22)). De verzoeker gaf de volgende titel aan het verzoekschrift: 'Hervorming van de 3 vormen van zorgbudget tot 1 type zorgbudget'.

Het verzoekschrift werd ontvankelijk verklaard op 12 september 2022 en voor verdere behandeling verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding.

De commissie besprak het verzoekschrift een eerste maal op 25 oktober 2022 en besliste Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, om uitleg te vragen over dit verzoekschrift.

Op 13 december 2022 werd het verzoekschrift opnieuw toegevoegd aan de agenda van de commissie. De commissie had inmiddels van minister Hilde Crevits een antwoord ontvangen op dit verzoekschrift.

2. Inhoud

Volgens het Vlaamse regeerakkoord zullen "de drie vormen van zorgbudget worden hervormd tot 1 type zorgbudget met 1 uniek inschalingsinstrument (BelRAI)" (BelRAI: verzamelnaam voor de Belgische vertaling en informatisering van de inter-RAI (instrumenten basiseerstelijnschaal en Resident Assessment Instrument)). De verzoeker vraagt om verduidelijking.

In het verslag van de plenaire vergadering van 22 juni 2022 over een actuele vraag over de stijgende prijzen in woonzorgcentra (*Actuele Vraag* VI.Parl. 2021-22, nr. 640) leest de verzoeker dat de minister zo snel mogelijk werk wil maken van de hervorming van het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood en het enkel nog te baseren op de financiële draagkracht.

De verzoeker krijgt de indruk dat alle pijlen gericht worden op het betaalbaar houden van de woonzorgcentra en dat wie nog thuis kan wonen met hulp van onder meer een mantelzorger in de kou blijft staan. Ook zij worden geconfronteerd met de stijgende prijzen.

Overigens vindt de verzoeker de leeftijdsgrens van 65 jaar voor het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood discriminerend. Zal die leeftijdsgrens mee evolueren met de wettelijke pensioenleeftijd of verdwijnen met de invoering van één type zorgbudget?

De verhoging van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden werd tot nu toe altijd afgeschoten door de regeringspartijen om budgettaire redenen. Als er toch één type zorgbudget komt waarbij de zorgzwaarte geen rol meer speelt, kan er bespaard worden op de uitrol van BelRAI, aldus de verzoeker. Hij somt nog andere voorbeelden op vanwaar het geld zou kunnen komen voor de verhoging van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden zowel in de woonzorgcentra als thuis.

3. Bespreking

Er worden geen opmerkingen gemaakt bij het antwoord van de Vlaamse Regering.

4. Conclusie

De aanwezige leden sluiten zich aan bij het antwoord van de minister.

Stefaan SINTOBIN,
voorzitter

Hannes ANAF,
verslaggever

BIJLAGE:

Antwoord van de Vlaamse Regering

Vlaamse Regering

Kabinet van de viceminister-president
van de Vlaamse Regering, Vlaams
minister van Welzijn, Volksgezondheid,
en Gezin
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL
T 02 552 68 00
kabinet.crevits@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be

Vlaams parlement
Commissie Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en
Armoedebestrijding
Tav de heer Stefaan Sintobin
Voorzitter
1011 Brussel

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
29-06-2022			
vragen naar/e-mail		telefoonnummer	datum
vlaamsesocialebescherming@vlaanderen.be			28 NOV 2022

Betreft: Verzoekschrift – hervorming van de 3 vormen van zorgbudget tot 1 type zorgbudget

Geachte,

Uw verzoekschrift in verband met de hervorming van de 3 vormen van zorgbudget tot 1 type zorgbudget genoot mijn volle aandacht.

In uw verzoekschrift haalt u verschillende zaken aan die enige verduidelijking behoeven. Hieronder bespreek ik die zaken meer in detail en ik geef ook aan wat de plannen zijn met deze zorgbudgetten.

Het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden, de vroegere Vlaamse Zorgverzekering, de maandelijkse tegemoetkoming van 130 euro, wordt toegekend na een indicatiestelling op basis van de BelRAI Screener of op basis van attesten. De BelRAI Screener werd geïntroduceerd in juni 2021 ter vervanging van de Belprofielschaal. Zoals u terecht opmerkt, gaf de introductie van dit nieuwe inschalingsmechanisme enige problemen wat een ingrijpen noodzakelijk maakte. De Vlaamse Regering heeft de grensscore op de rubrieken ADL en iADL van de BelRAI Screener om recht te kunnen hebben op een zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden verlaagd van 6 naar 5,5 punten.

Voor een betere betaalbaarheid van de residentiële zorg en de thuiszorg werd verder beslist het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden vanaf 1 januari 2023 te verhogen naar 135 euro maandelijks. Deze maatregel kost ongeveer 16 miljoen euro.

Voor de toekenning van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden is er geen inkomenstoets. Dit is anders voor het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood, voor 65plussers met een handicap of aandoening, en een laag inkomen.

Voor de toekenning van het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood houdt men dus niet alleen rekening met de zorgzwaarte, maar ook met de gezinssamenstelling van de aanvrager en met de inkomsten van de aanvrager en zijn/haar eventuele partner.

De bepaling van de zorgzwaarte voor het zorgbudget voor ouderen wordt voorlopig nog gedaan door een arts in opdracht van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid op basis van de medisch-sociale Schaal. Het is de bedoeling dat vanaf 1 januari 2024 de indicatiestelling voor het zorgbudget voor ouderen gedaan wordt met de BelRAI Screener door de indicatiestellers in Vlaanderen die dit instrument reeds gebruiken bij de onderzoeken om het recht op het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden te bepalen. Dit is sowieso een belangrijke stap in de richting van 1 zorgbudget met 1 uniek inschalingsinstrument, de BelRAI Screener.

Het derde zorgbudget, het zorgbudget voor mensen met een handicap of ook het basisondersteuningsbudget genoemd, is uitdovend.

U merkt terecht op dat men in het regeerakkoord spreekt over het vereenvoudigen en versterken van het zorgbudget met het oog op een betere betaalbaarheid van het woonzorgcentrum.

De betere betaalbaarheid zal erin bestaan dat vanaf 1 april 2023 de persoon die gerechtigd is op een zorgbudget voor ouderen en die verblijft in een woonzorgcentrum, automatisch geacht wordt een categorie 4 te hebben. Heeft deze persoon daarbij een inkomensgarantie voor ouderen, dan wordt automatisch een categorie 5 toegekend. Voor mensen die in een woonzorgcentrum verblijven, zullen er dus geen indicatiestellingen van zorgzwaarte voor de zorgbudgetten meer moeten afgenomen worden. Dit houdt een belangrijke en sterke stijging in van het zorgbudget van die bewoners in een woonzorgcentrum die gerechtigd zijn op een zorgbudget voor ouderen met een categorie van 1 tot en met 3.

Als ik in de plenaire vergadering dd. 22.06.2022 ingevolge een actuele vraag over de stijgende prijzen in woonzorgcentra antwoordde dat er zo snel mogelijk werk moet gemaakt worden van een hervorming van het zorgbudget om dit enkel nog afhankelijk te maken van de financiële draagkracht, dan bedoelde ik bovenstaande maatregel. De BelRAI Screener als inschalingsinstrument voor het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood zal alleen nog gebruikt worden voor aanvragers, die niet verblijven in een woonzorgcentrum, en dus ofwel verblijven in een andere instelling ofwel thuis wonen.

Voor het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood is onze bekommernis om de beschikbare budgettaire middelen bij voorrang aan te wenden ter vergoeding van de personen met de laagste inkomens en de grootste noden. Zodoende houden we voor de berekening van dit zorgbudget nog steeds rekening met alle inkomsten van de aanvrager en zijn/haar eventuele partner.

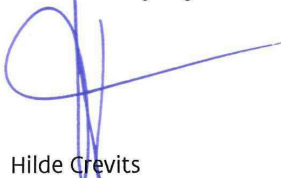
De inkomsten van de aanvrager en van de eventuele partner zijn dus een wezenlijk criterium om te bepalen of iemand al dan niet recht heeft op een zorgbudget voor ouderen.

U stelt dat de focus momenteel steeds op het inkomen en het bezit ligt, maar dat men anderzijds geen navraag doet naar de schulden en kosten die mensen hebben ingevolge hun handicap of aandoening. Dit klopt niet volledig. Bij een verkoop van een onroerend goed kan men hypothecaire intresten, persoonlijke schulden en facturen of de aankoopprijs van een nieuwe woning aftrekken van het berekend inkomen van de verkoop. Bij een bezit van een goed kan men ook de jaarlijkse hypothecaire intresten tot de helft aftrekken.

Of de leeftijdsgrens van 65 jaar voor het zorgbudget voor ouderen mee zal evolueren met de nieuwe wettelijke pensioenleeftijden 66 en 67 jaar in de toekomst, moet in overleg met de federale overheid beslist worden, daar zij nog bevoegd is voor de integratietegemoetkoming die nu tot 65 jaar kan toegekend worden.

Wat de financiële gevolgen van de coronacrisis, de energiecrisis, de stijgende prijzen van levensmiddelen en voor sommigen de stijgende huurprijzen betreft, kan ik u dus meedelen dat enerzijds het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden op 1 januari 2023 opgetrokken wordt naar 135 euro per maand, en dat we vanaf 1 april 2023 de regeling hebben voor het zorgbudget voor ouderen waarbij gerechtigden die verblijven in een woonzorgcentrum, automatisch een categorie 4 (of 5 voor de IGO-gerechtigden) toegekend krijgen.

Met vriendelijke groeten,

Hilde Grevits
Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin